

Сівак Володимир Михайлович
студент 1-го курсу магістратури
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ВІДКРИТІ ПАРТІЙНІ СПИСКИ: РОЗШИРЯТЬ ЧИ ЗВУЗЯТЬ ПРАВА ВИБОРЦІВ?

Верховною Радою України VIII скликання в першому читанні було ухвалено проект Виборчого кодексу України. Це зумовлено тим що вітчизняна система законодавства у галузі виборчого права є розгалужена та дещо розбалансована. Сьогодні вибори в Україні регламентуються фактично трьома законами це Закон України «Про вибори Президента України», «Про вибори народних депутатів» та «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів». Тому виникає потреба у систематизації та об'єднанні в один законодавчий акт, а найбільш поширеною формою такої кодифікації є кодекс.

Підтриманий народними обранцями проект вводить таке поняття як «відкриті партійні списки», стаття 334: «Вибори депутатів здійснюються на засадах пропорційної системи за виборчими списками кандидатів у депутати від політичних партій» [1]. До цього пропорційна система, тобто де участь у виборчому процесі беруть політичні партії, була застосована 25 жовтня 2015 року на загальнодержавних місцевих виборах. Та не включала в себе мажоритарну складову у класичній вигляді. Планується запровадити таку систему і для виборів депутатів Верховної Ради України.

Кодексом вводиться і нова система територіальної організації виборів депутатів. В статті 338 закріплено

- 1) єдиний загальнодержавний виборчий округ;
- 2) виборчі регіони;
- 3) територіальні виборчі округи (у тому числі закордонний виборчий округ);
- 4) виборчі дільниці.

Кожна політична партія на з'їзді повинна затвердити загальнодержавний список кандидатів у народні депутати. 135 осіб - щонайменше, та максимально 450 кандидатів [1]. Порядок розташування у загальнодержавному СПИСКА також затверджується на з'їзді, єдиний загальнодержавний виборчий округ.

Загальнодержавний виборчий округ в свою чергу поділяється на *ТІ* виборчих регіонів і «регіональний список» повинен складатися із мінімум 5 осіб, які є в загальнодержавному списку. Тобто одна людина йде на вибори у двох списках загальнодержавному та регіональному.

Виборчий кодекс змінює баланс представництва регіонів у Верховній Раді [3]. Кількість депутатів які будуть представлені в парламенті від області (виборчого регіону) буде залежати не від кількості виборців, а від кількості людей які проголосували, тобто активних виборців. Враховуючи електоральну активність громадян під час виборів у різних регіонах, західноукраїнські регіони будуть представлені більше, а ніж східні області.

Очевидно, що законодавець повинен врахувати це при черговому голосуванні за цей документ. Зниження прохідного бар'єру з 5 до 4% відсотків, не може гарантувати прохід нових політичних сил, адже кожна партія повинна виставити свого кандидата у кожному із 27 виборчих регіонів. А це може зробити тільки партія що має чітку структуру та розгалужену мережу в регіонах. Із фактичною ліквідацією мажоритарної системи виборів, порушується право кандидатів у народні депутати бути обраними як самовисуванці (позапартійні).

До позитивних ініціатив що представлені в документі можна віднести тендерне представництво, у кожні регіональний п'ятірці повинні бути дві особи однієї статі.

На думку професора В. Ф. Нестеровича ухвалення Виборчого кодексу України є одним з основних напрямків вдосконалення вітчизняного виборчого законодавства. Це дозволить уніфікувати основні виборчі процедури та узгодити виборче законодавство України.

В той же час законодавець повинен врегулювати проблемні питання у проекті кодексу, для того щоб було рівне представництво регіонів та не звужувалися права виборців. Виходячи із вище зазначеного «відкриті партійні списки» - фактично звужують права громадян.

Список використаних джерел

1. Проект Виборчого кодексу України № 3112-1 від 02.10.2015 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://wl.cl.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56671
2. Нестерович В. Ф. Проблеми та перспективи прийняття Виборчого кодексу в Україні / В. Ф. Нестерович // Всеукраїнський науковий журнал «Право і суспільство» / В. Несторович. - м. Дніпро: ВНПЗ "Дніпропетровський гуманітарний університет", 2017. - С. 24-29.
3. Відкриті списки: як виглядатиме Верховна Рада за новим Виборчим

Кодексом [Електронний ресурс] // Оboзреватель. - 2017. - Режим доступу до ресурсу: <https://www.obozrevatel.com/politics/vidkriti-spiski-yak-viglyadatiime-verhovna-rada-za-novim-viborchim-kodeksom.htm>.

4. Виборча реформа очима громадськості / Громадський консорціум виборчих ініціатив. - К.. 2011. - 76 с.

Науковий керівник: старший викладач Сон С. С.

Слинявчук Людмила Валеріївна

студентка 1-го курсу магістратури судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ВАЖЛИВІСТЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ТА НАЦІЇ

Питання щодо взаємодії громадянського суспільства та держави є доволі дискусійним та суперечка щодо цього тримає достатньо довго. Проте, ми не можемо зауважити важливості цих явищ та їх впливу на розвиток як окремої країни, так і всієї світової спільноти.

Історично так склалося, що така категорія як "громадянське суспільство" відображає особливий процес розвитку суспільства, людства, який характеризується прагненням мислячих людей створити модель ідеального суспільного механізму, де б панували такі вічні цінності як свобода, справедливість, рівність, благополуччя. На сьогодні, дати єдине визначення поняттю громадянського суспільства доволі важко. Проте, можна визначити його основні ознаки.

Перш за все, це система економічних, політичних, культурних, правових, соціальних відносин між людьми, де створюється